І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
New York's Telephone:
BArclay 7-4125

РІК LXVIII. Ч. 11. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 19-го СІЧНЯ 1961 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 19, 1961 No. 11. VOL. LXVIII.

АЙЗЕНГАВЕР У ПРОЩАЛЬНІЙ ПРОМОВІ ВКАЗУЄ НА НЕБЕЗПЕКУ ТА ЗАКЛИКАЄ ДО ОБОРОННОГО ПОГОТІВЛЯ

Президент бажає успіху новому президентові Кеннеді і висловлює надію на мир у світі

Вашингтон. — 17-го січня президент Айзенгавер виголосив з Білого Дому останню промову, в якій прощався з американським народом та вказував на ті небезпеки, які загрожують його вольностям від зросту військової сили та розбудови воєнного промислу, якого досі не було під час мирного часу. В своїй промові він вказав на те, що за три дні западе куртина за його 50-річну службу американському народові, з чого 8 років він провів у Білому Домі. Президент остерігав американський нарід проти небезпеки з-за кордону, від так званої холодної війни, і також проти охоти „розв'язувати всі проблеми" чудодійним способом збільшувати федеральні видатки. При кінці своєї промови Президент молився за Америку і за „всі народи в світі". Як старий вояк Айзенгавер згадував і свого молодшого наслідника, якому має передати тягар президентури. Айзенгавер має в четвер 19-го січня конферувати з Кеннеді та обговорювати проблеми, що стоять перед Америкою. Президент почав свою мову подякою телевізійним і радіовим стаціям за те, що допомагали йому у виконуванні обов'язків. „Цього вечора я прийшов до вас із зверненням, щоб попрощатися і щоб поділитися з вами кількома думками. Як кожний американський громадянин я бажаю новому Президентові і всім його співробітникам успіху в праці. Я молюсь, щоб найближчі роки принесли мир і добробут для всіх". Айзенгавер сказав, що його співпраця з Конґресом почалась більше як 50 років тому, коли член Сенату рекомендував його на кадета до військової академії у Вест Пойнті і пізніше затіснилася під час війни та в повоєнних роках, а останні 8 років вона була дуже близька. І виконна частина уряду, і законодатна в більшості керувалися загальним добром при вирішуванні найважливіших справ, що відносяться до проблем цілого народу. Хоч ЗДА перебули щасливо дві війни, то Америка є „тепер найсильнішою, найбільше впливовою і найпродуктивнішою країною в світі". Нашим завданням є втримувати мир у світі. Престиж Америки залежить не від нашого багатства, але від того, як ми нашу військову силу і наші матеріяльні добра використовуватимемо для справи миру в світі і для поліпшення життя народів у вільному світі. „Нашою головною ціллю є втримати мир у світі і сприяти поступові та змаганням до волі, гідности і достойности між народами та державами. Коли б ми змагали до меншого, то ми були б не варті назви вільного і релігійного народу", — казав Президент. Але ці наші змагання „натрапляють на перешкоди від ворожої ідеології, атеїстичної в характері, безоглядної в цілях і зрадницької в методах". На нещастя ця небезпека виглядає на довготривалу, і тому Америка мусить бути готова на те, щоб довший час можна було й протиставитися. Але при цьому мусимо вважати, щоб не попасти на фальшивий шлях, який послабив би нас замість того, щоб дати нам скріплення. Не сміємо безоглядно збільшувати наші федеральні видатки, бо це не могло б довго тривати і причинилося б до нашої слабости. Ми мусимо затримати рівновагу між приватною і публічною економікою; мусимо утримати баланс між тим, що є конечно потрібне, і тим, що може ще зачекати деякий час; мусимо задержати рівновагу між тим, що є потрібне для добробуту теперішнього покоління і тим, що буде добре для майбутніх поколінь. Айзенгавер остерігав щоб не збільшувати федерального заборгування, яке буде тягаром для майбутніх поколінь. Він вказав на те, що тепер сильно розбудувався оборонний промисл і збільшилося число американських збройних сил до 3.5 мільйона. Давніше Америка не мала збройної промисловости. Тепер загрожує небезпека, що ця промисловість для оборони країни може мати завеликий вплив на все наше життя, і це, на думку президента, може бути загрозою для наших вольностей. Подібна загроза може бути і від тих численних науковців, які працюють над новими винаходами в добі атомової зброї і в часі, коли входимо до добі панування над космічними просторами. Президент остерігав Америку, щоб уважала на ці небезпеки, що загрожують її вольностям. „Публічна політика не сміє стати невільником в руках наукової і технологічної еліти" — говорив Айзенгавер. Найважливішою ціллю для ЗДА в закордонній політиці — це добитися порозуміння в ділянці роззброєння, яке було б „гонорове і певне", і добитися справедливого миру в світі. Айзенгаверові вдалося втримати мир, і він і після відходу з Білого Дому зробить все, що зможе, щоб той мир і надалі зберегти. При кінці своєї промови Президент дякував американському народові за підтримку і висловив надію, що американці підтримають і всі шляхетні змагання нового Президента. Закінчив Айзенгавер свою промову молитвою, щоб народи всіх рас і віровизнань були вдоволені зі свого життя; щоб всі користали з волі, щоб всі позбулися убозтва та недуг і щоб всі жили у взаємній пошані і любові. „Тепер, в п'ятницю я стану приватним громадянином. Я гордий на це. Я чекаю цього".

Президент Айзенгавер виголошує свою прощальну промову

Айзенгавер і Діфенбейкер підписали договір про реґуляцію ріки Колумбія

Вашингтон. — 17-го січня президент Айзенгавер і канадійський прем'єр Джан Діфенбейкер підписали договір про реґуляцію ріки Колумбія. Цей договір — це важливий крок в поліпшенні взаємин між ЗДА і Канадою. Згідно з цим договором над цією рікою мають бути побудовані великі греблі для збірників води і електрівні, які будуть обслуговувати північні стейти ЗДА і полуднево - західні провінції Канади. Айзенгавер заявив, що це є великою приємністю для нього підписати цей договір. Діфенбейкер дякував американському Президентові і бажав йому довгих і щасливих років в праці для миру. Цей договір має ще ратифікувати Сенат, що станеться, як заявив сенатор Майк Мансфілд впродовж найближчого часу.

На Кубі розстріляно 3-х революціонерів — в ЗДА є 50,000 втікачів

Гавана. — У минулий вівторок 17 ц. м. засуджено на смерть перед військовим трибуналом трьох кубинських революціонерів, з яких одному закидувано шпигунську роботу в користь „американських імперіялістів". В годину після проголошення засуду — виконано засуд смерти. Трьох інших підсудних засуджено на в'язничні кари від 6 до 20 років. З посиленням протикастрівського руху на Кубі режим Кастра стосує щораз гостріші репресії. В усіх установах і навіть фабриках переводиться чистка елементів, запідозрілих у не зовсім повній льояльности до режиму Кастра. 300 службовиків видалено з Кубинської електричної компанії. Тому всупереч гострим обмеженням руху між Кубою і ЗДА та без уваги на припинення консулярної деяльности ЗДА на Кубі — число втікачів з Куби все ще дуже високе. В минулий вівторок зареєстровано в Маямі 157 нових кубинських втікачів. Загалом в ЗДА є тепер уже коло 50.000 втікачів з Куби, з того числа кругло 30.000 в районі Маямі на Флориді. Для американських властей постала гостра проблема дати працю тим втікачам, або призначити поважні суми на опіку над ними.

Доллес про змагання вільного світу з комуністами

Ню Йорк. — Голова Центральної Розвідчої Агенції, Аллен Доллес на прийнятті в готелі Коммодор, казав, що найближча декада буде свідком завзятих змагань між комуністичним бльоком і вільним світом за впливи в тих африканських і азійських державах, які донедавна були колоніями, або які ще не стали самостійними державами. На думку Доллеса не загрожує в найближчих роках війна за ті держави, але „комуністи використовують всю свою техніку і 40-річний досвід, який вони здобули в шиpенні підривної акції у вільному світі". Комуністи вміють краще як вільні держави вести пропаґанду в недорозвинених країнах, хоч самі комуністи стоять позаду промислових держав вільного світу. В СССР п'ять разів більше людей працює в рільництві як у ЗДА, та проте комуністи продукують на 10 відсотків менше від американських фармерів.

„ВО ЙОРДАНІ КРЕЩАЮЩУСЯ ТЕБІ ГОСПОДИ..."

До незрівнянних українських церковно-релігійних традицій належить святкування Йорданських Свят — Щедрого Вечора та Йордану, що за старим стилем припадає на 18 і 19-го січня. На фото: типовий образок із свячення води на Йордан при хресті з леду.

МИТРОПОЛИТА КИР КОНСТАНТИНА БОГАЧЕВСЬКОГО ПОХОВАНО В КРИПТІ КАТЕДРИ В ПРИЯВНОСТІ БАГАТЬОХ УКРАЇНСЬКИХ І ЧУЖИХ ВЛАДИК ТА ЧИСЛЕННОГО ДУХОВЕНСТВА І ВІРНИХ

Филаделфія — Минулого вівтірка, 17-го січня, тут відбулись величаві похорони померлого 6-го січня ц. р. довголітнього архипастиря українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в З'єдинених Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делеґатом, архиєпископом Еджідіом Ваньоцці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком на чолі, як і численне світське і монаше духовенство та члени родини Покійного і представники багатьох центральних і місцевих українсько-американських установ взяли участь у похоронах, супроваджуючи на вічний спочинок свого Владику. Похоронні відправи відбулись у передполудневих годинах в катедрі Непорочного Зачаття при Френклін вулиці, де й поховано покійного Митрополита в окремо збудованій крипті. В цій же катедрі спочивають і тлінні останки першого українського єпископа в ЗДА, бл. п. Кир Сотера Ортинського, що помер 1916-го року. Похорон бл. п. Митрополита попередила архиєрейська Служба Божа, яку відправив митрополит Кир Максим Германюк в приявності Апостольського Делеґата та всіх Владик, що брали участь в похоронах, і в сослуженні о. монс. Ярослав Ґабра і о. сов. Василя Головінського. Дияконували оо. Мирослав Харина і Юрій Паздрій. Біля відкритої домовини Покійного стояли лицарі Колюмба у своїх уніформах. Два перші ряди по середині церкви були зайняті українськими і латинськими Владиками, між якими було видно знайоме із телевізійних виступів лице єпископа Шіна, за ними в червоних мантіях монсіньйори, а далі духовенство, члени родини Покійного, представники організацій і преси. Під час Богослуження процав покійного Митрополита у проповіді Кир Максим Германюк, підкреслюючи заслуги Покійного, як одного з найкращих Владик своєї церкви, великого сина свого народу та доброго громадянина своєї країни. Під кінець Богослуження промовив Апостольський Делеґат, говорячи про вірність і відданість Покійного Вселенській Церкві та його великі заслуги для неї. Архиєпископ Ваньоцці звернув окрему увагу на красу і торжественність українського обряду, що навіть при таких сумних нагодах як похорон, не втрачає своїх тріюмфальних прикмет.

До найбільш хвилюючих моментів цих величних похоронів належала відправа Панахиди при відкритій домовині Покійного, що стояла на місці тетраподу перед царськими вратами по середині церкви. Біля домовини, згідно з волею і бажанням Покійного, як і в катедрі, не було жадних вінків і квітів, звичайних під час таких сумних обрядів. Покійний Митрополит лежав у домовині, зодягнений у свої архиєрейські ризи та з мітрою на голові, із зложеними руками. Перед Панахидою відбулося „останнє цілування" хреста, до якого допущено тільки Владик і Монсіньйорів, як також членів родини. Інші мали нагоду попрощатись з Покійним раніше. За ввесь час, як тіло Покійного лежало в катедрі, її відвідували безнастанно вірні, з цього і з дальших околиць. Панахиду під час похоронів відправляли три українські Владики: митрополит Кир Максим Германюк, стемфордський єпископ Кир Амвросій Сенишин, що був довголітнім співробітником Покійного, та єпископ-помічник Покійного, тепер генеральний вікарій і адміністратор филаделфійської архидієцезії Кир Йосип Шмондюк. Їм відповідали могутнім хором усі приявні в церкві, в великій більшості священики. До Служби Божої співав катедральний хор під дириґентурою п. Лупаня. До крипти зложено домовину з Покійним уже тільки в приявності Владик і монсіньйорів та частини духовенства. Поховано Покійного в подвійній домовині: прозорій скляній, вкладеній до чорної, мабуть залізної, або залізом оббитої, з хрестом і відповідним написом.

Між приявними на похороні делеґатами видно було в першу чергу представників Союзу Українців Католиків „Провидіння", верховним покровителем якого був Покійний, з головним предсідником д-ром Романом Сухим, головним секретарем Степаном Сприньским і головним фінансовим секретарем мґр. Теофілем Кульчицьким й іншими членами Екзекутиви на чолі, як теж представників „Америки", з головним редактором Євгеном Зиблікевичем, та адміністратором І. Білинським. Український Народний Союз репрезентували на похоронах головний предсідник Дмитро Галичин, головний касир Роман Слободян і головний секретар д-р Ярослав Падох, а „Свободу" заступав ред. А. Драган з редактором англомовного „Українського Тижневика" Ростиславом Хом'яком. Редактор Б. Кравців був між членами Родини Покійного. Після похоронів представники УНС і „Свободи" були гостями „Провидіння" і „Америки". Ще довго після похоронних відправ біля Катедри стояли жалобні гурти священиків і людей, обмінюючись думками про Покійного та зв'язане з ним минуле і майбутнє.

● **На Формозі** перемогла у виборах націоналістично-китайська партія Куомінтанґу, яка здобула 629 місць на всіх 746. Такої перемоги не сподівалися найбільші оптимісти з оточення президента Чіянґ Кай-шека.

ХРУЩОВ СТВЕРДЖУЄ, ЩО ПОЛІТИКА КОЕКЗИСТЕНЦІЇ СПРИЯЄ ПЕРЕМОЗІ КОМУНІЗМУ

Москва. — Офіційний ідеологічний орган комуністичної партії Совєтського Союзу „Комуніст" опублікував промову Нікіти Хрущова, виголошену ним на загальному зібранні партійних організацій у Москві дня 6 січня ц. р. і присвячену проблемам пропаґованої Совєтами політики коекзистенції між комуністичною і капіталістичною системами. У своїй промові, що нараховує 20,000 слів, Хрущов ствердив вперше виразно і відкрито, що комунізм діб'ється скорше своєї перемоги з допомогою співіснування з капіталістичною системою, як з допомогою війни. Політика мирного співіснування — заявив він — „влегшує активність комуністичної партії й інших проґресивних організацій робітничої кляси в капіталістичних країнах, допомагає видатно народам поборювати аґресивні воєнні бльоки і військові бази на чужих територіях і причиняється до успіху національних визвольних рухів. Політика мирної коекзистенції, якщо брати до уваги її соціяльний зміст, є формою інтенсивної економічної, політичної й ідеологічної боротьби між пролетаріятом й аґресивними силами імперіялізму на міжнародній арені". Ствердивши в дальшому, що перемога комунізму є „неминуча", Хрущов подав інтерпретацію совєтського розуміння війни, розрізняючи між тотальною світовою „нуклеарною" війною, і війнами другої і третьої кляси, що їх провадять народи проти капіталістичних держав. Подаючи за приклад війну в Альжирі і кубинську кастрівську революцію, Хрущов заявив, що цього роду війни третьої кляси є „святими" і що таким війнам Совєти і міжнародний комунізм сприяли і сприяють, бо „вони допомагають народам боротися за свою свободу". Справедливими назвав Хрущов і воєнні конфлікти другої кляси такі, як була війна в Індокитаю і спротив проти британсько-суезької акції з приводу Суезького каналу. Торкаючися справи роззброєння, Хрущов ствердив, що боротьба за роззброєння є активною боротьбою проти „капіталістичного імперіялізму" і що для тієї цілі треба організувати широкі „народні фронти", включаючи до них всі можливі пацифістичні сили. На закінчення своєї „миролюбної" промови, Хрущов заявив, ще, що совєтська комуністична партія і совєтський уряд будуть докладати всіх зусиль, щоб збільшити мілітарну могутність Совєтського Союзу в час, як імперіялістичні країни продовжують перегони в зброєнні, і щоб знищити імперіялістичні затії в світі, зокрема відроджений західньо - німецький мілітаризм.

Гаммершилд боронить свого репрезентанта в Конґо й відмовляється відкликати його

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй Даґ Гаммершилд відмовився вволити волю бажанню конґолійського президента Касавубу й відкликати з Конґа шефа тамошньої місії Об'єднаних Націй, індійця Расшвара Даяла. Касавубу закидав Даялеві, що він ставиться нельояльно до центрального правління в Конґо та підтримує бунтарсько - анархічні рухи прихильників Люмумби і їх збройних банд. Гаммершилд став на формальне становище, що Расшвар Даял — це не акредитований в Конґо амбасадор, якого можна проголошувати „персона нон ґрата" й вимагати його відкликання. Даял — мовляв — це репрезентант централі ОН і виконує тільки доручення Генерального секретаріяту ОН. Гаммершилд заповів, що скаргу збоку Касавубу проти Расшвара Даяла він предложить Раді Безпеки ОН, але не уточнив, коли це станеться. Тим часом в Конґо продовжується політичний хаос і господарська руїна.

Англія і З'єдинена Арабська Республіка відновляють дипломатичні зв'язки

Лондон. — Між Англією і З'єдиненою Арабською Республікою дійшло до порозуміння щодо віднови нормальних дипломатичних взаємин та призначення нових амбасадорів. Ці взаємини були зірвані у 1956 році у зв'язку з англо - французькою воєнною виправою проти Єгипту за Суез. У 1959 році відновлено їх частинно, призначивши своїх шарже д'аффер. Новим англійським амбасадором в Каїро стане Геролд Білі, професійний дипломат, в останньому часу заступник головного делеґата Англії в Об'єднаних Націях. Амбасадором З'єдиненої Арабської Республіки в Лондоні буде Мохаммед Авад Ель Комі, теперішній амбасадор тієї країни в Москві. Арабсько - єгипетська преса вітає цю подію, але закликає Англію, щоб вона визнала „великий революційний поступ" в Єгипті та щоб вона сама відмовилась від „імперіялістичних" амбіцій в Африці й відповідно впливала на своїх союзників.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Айзенгавер** окремим листом дякував своєму секретареві Томасові Стівенсові за те, що він дуже добре інформував його про партійні відносини в ЗДА в 1952-му році, коли Айзенгавер вернувся з Парижу до Ню Йорку, бо рішився кандидувати на президента. Айзенгавер сказав, що він не орієнтувався в партійній політиці цієї країни, бо перебував у Парижі як головний командант збройних сил НАТО.

● **41-річний Дейвід Е. Белл** вже 5 тижнів співпрацює з республіканцями над висотою нового бюджету на 1962-ий рік. Белл є найменований на директора бюджету в уряді Кеннеді, і він випрацьовує ті зміни, які новий президент має зробити в своєму бюджетовому проєкті. Кеннеді частинами вноситиме зміни до того бюджету, що його вніс 16-го січня президент Айзенгавер.

● **Палата Репрезентантів** звільнила від оподаткування квитки вступу на інавґураційну параду Джана Ф. Кеннеді. Республіканський конґресмен Мелвін Р. Лерд викликав сміх серед конґресменів, коли заявив, що це не є „доброю політикою" зачинати законодатну працю Палати цим законопроєктом, який не може добре репрезентуати оті „нові фронти", про які говорив під час виборчої кампанії Кеннеді.

● **16-го січня** республіканці влаштували у Вашинґтоні „баль переможених", в якому взяло участь коло 1,000 осіб, партійних провідників, які не братимуть участи в параді перед і після інавґурації нового президента Джана Ф. Кеннеді. Республіканці потішалися тим, що в січні 1965-го року такий „баль переможених" влаштують демократи, і вже запрошували їх на те, щоб привчилися, як це вони мусітимуть зробити за 4 роки.

● **Міжнародна** телефонічна і телеграфічна Корпорація дістала дозвіл на те, щоб користуватися радієм при відбиранню сиґналів із Місяця і штучних сателітів. Цей дозвіл видала Федеральна Комунікаційна Комісія.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **В сьому річницю смерти** сл. п. Андрія М. Лівицького, Президента УНР в екзилі, відбудеться в неділю, дня 22 січня ц. р. панахида у всіх українських православних церквах, після Богослужби.

● **Мистець - маляр Михайло Мирош** влаштовує індивідуальну виставку своїх найновіших малярських праць в Міжнародній Галерії при 1095 Медисон Евню у Ню Йорку (між 81-ою і 82-ою вулицями). Відкриття виставки відбудеться у вівторок дня 31 січня о год. 4-ій і триватиме до години 8-ої вечора. В наступні дні, до 12 лютого, виставка буде відкрита кожного дня крім неділь і свят від год. 1-ої ранку до 5.30 вечора. Виставка охоплює сорок праць Михайла Мироша.

● **Наради Екзекутиви Крайового Комітету Пам'ятника Шевченкові**, заповіджені на середу, 18-го січня, відбудуться у вівторок, 24-го січня, о год. 7-ій ввечері в приміщеннях УККомітету в Ню Йорку — інформують з Комітету. Збори відложено з уваги на Щедрий Вечір, що припадає 18-го січня.

● **Дирекція Університету Українознавства при НТШ** запрошує студентів на 9-ий цикл викладів, що відбудеться в суботу дня 21 січня ц. р., в приміщенні НТШ при 302-304 Вест 13-ій вул. в Ню Йорку. У програмі виклади клясичної і модерної літератури, етнографії, географії та історії відновленої української держави. Початок викладів о год.2-ій по полудні.

У СВІТІ

● **Амбасадор ЗДА в Лондоні**, Джан Гей Вітні, який формально кінчає урядування 21 січня ц. р. і вже вернувся до Америки, признав, що він щороку докладав до своєї посади по круґло $100,000 річно, при чому за 4 роки свого урядування витратив там власних кругло пів мільйона дол. Становища амбасадорів ЗДА в Лондоні, Парижі й Римі вимагають таких видатків на репрезентацію, що їх не можна покрити з платні. Новий президент Кеннеді, мабуть, підвищить репрезентаційні фонди тих амбасад.

● **Англійські газети** подорожіли. Остання підвишка цін була в 1957 році. Теперішня ціна на англійські газети становить між 4 пенсами (4 2/3 цента) і 6 пенсами (7 центами).

● **У Парижі** засуджено на смерть колишнього німецького, а тепер ґвінейського громадянина родом з Альзації, Франца Раймерінґера, за його кампанію проти французьких партизанів і жидів під час німецької окупації Франції. Йому доказали, що він був винуватий в арештуванні і винищенні понад 40 осіб в Орлеансі, де він діяв, як аґент Ґештапа й робив доноси проти французьких патріотів та жидів.

● **Президент Ізраїлю** Іцак Бен-Цві звернувся з закликом до прем'єра Давіда Бен Ґуріона і всіх членів його уряду, щоб вони припинили сварки з приводу так званої афери Лявона, не зрікалися своїх становищ в уряді та продовжували нормальне урядування. Однак міністер судівництва Пінгас Розен, який очолював семичленну міністеріяльну комісію, що очистила з закидів кол. міністра Лявона всупереч становищу прем'єра Бен Ґуріона, поставив внесок, щоб цілий уряд зголосив резиґнацію.

● **Східньо-німецькі комуністи** уладили величезну маніфестацію з нагоди роковин смерти Карла Лібкнехта і Рози Люксембурґ, що зробили невдатну революцію наприкінці першої світової війни в Німеччині.

● **В Каїро** відбувається тепер великий конґрес азійсько-африканських жінок. Депеші з привітаннями прислали Хрущов, індонезійський президент Сукарно й єгипетський президент Нассер. Жіночий конґрес радить над громадянськими правами азійсько - африканських жінок та над їх участю у визвольному русі в Азії й Африці.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Suns, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917, — authorized July 31, 1918
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Новий бюджет Америки

Останнім офіційним актом адміністрації Д. Д. Айзенгавера перед суботішньою передачею урядування новому президентові Джанові Ф. Кенеді було зголошення до Конгресу в минулий понеділок 16-го ц. м. нового бюджетового прелімінаря на рік 1961/62. Очевидно, що в тій грубезній книзі, що має 1.040 сторінок друку, виповнених цифрами, можуть добре орієнтуватися тільки фахівці, і то після грунтовних студій. З проголошених головних даних нового бюджету знаменують його такі найважливіші моменти: 1) збалянсованість бюджету, сперта на оптимістичній оцінці вплинів з податків упродовж цього і половини майбутнього року; 2) значне підвищення суми видатків на оборону країни і 3) радше маніфестаційний, аніж реальний характер бюджетового проєкту, бо насправді залежатиме він не тільки від розвитку економічної ситуації в Америці та міжнародних відносин у світі, але передусім від політично - економічної філософії нового президента і способів її здійснювання.

З усіх вісьмох бюджетових прелімінарів, що їх представив був Д. Д. Айзенгавер, цей останній — найвищий сумами загальних видатків, зокрема видатків на оборону. Останній бюджет президента Гаррі Трумана передбачав $67.5 більйона у позиції видатків, але насправді видатковано $76.6 більйона, при чому дефіцит становив $3.1 більйона. Д. Д. Айзенгавер увесь час проповідував конечність бездефіцитового бюджету, як бази здорової економіки і твердої валюти. У першому році його урядування осягнути бездефіцитового бюджету не вдалося, бо, хоч він обнизив позиції видатків до $64.3 більйона, насправді прийшлося видаткувати $67.8 більйона з дефіцитом $4.1 більйона. Але роки 1956 і 1957 були вже бюджетово збалянсовані. Пізніша господарська рецесія закінчила бюджетовий рік 1959-ий з дефіцитом $12.4 більйона, але вже наступний рік дав бюджетову надвишку на $1.2 більйона. Заte критики господарської політики Айзенгавера мають радію, звертаючи увагу на те, що, коли Гаррі Труман залишив своє урядування при державній заборгованості на $271.2 більйона, то Д. Д. Айзенгавер відходить, залишаючи державний борг на велетенську суму $286.3 більйона. Якщо здійснилися б його оптимістичні передбачення щодо економічного стану країни і можливості закінчити цей рік з бюджетовою надвишкою $800 мільйонів і наступний $1.4 більйона, то державна заборгованість Америки зменшилася б до — все одно астрономічної цифри — $283.4 більйона. Одначе, уже перші коментатори висловлюють поважні сумніви, чи вдасться це осягнути.

Ставши вихідною базою для господарювання в найближчому році нового американського уряду, цей останній бюджетовий прелімінар Д. Д. Айзенгавера особливо цікавий — як уже згадано вгорі — підвищенням сум в цілі оборони. Призначують $42.9 більйона для збереження такої збройної сили, яка була б здатна відбити несподівану атаку ворога і знищити його перевагою модерної зброї, новий бюджет особливу вагу кладе на приспішення продукції ракетної зброї та змодернізування війська, потрібних для ведення так званих обмежених, чи пак льокальних воєн. Пропонуючи збільшити видатки на збройні сили на $1.4 більйона, почавши від 1-го липня ц. р., Президент запевняє, що це „збереже нашу військову могутність найбільшою у світі" — без уваги на щораз грізнішу мілітарну міць комуністичного бльоку. За нашої пам'яті тільки в одному 1951-му році, коли до найвищої натуги дійшла була Корейська війна, військовий бюджет Америки дійшов був до суми $57 більйонів.

Запляноване Д. Д. Айзенгавером проєкт нового бюджету напевно буде значно змінений. Але він залишиться документом не тільки доброї волі уступаючого уряду, але й доброї прислуги новому урядові, що облегшує йому сформулування власної політики.

Хрущовські закиди

Український народ, зокрема його селянство, зазнав протягом понад чотирьох десятиріч панування московського комуністичного режиму тяжкого гноблення, тиску, переслідувань, знесилювання та іншої дискримінації. Московські можновладці на чолі з Сталіном, Кагановичем, Постишевим і Хрущовим лаяли українських селян куркулями, бандитами, контрреволюціонерами, шкідниками — розстрілювали їх масово, депортували і знищували.

Позбавлене у висліді колективізації всіх політичних і суспільних прав, українське селянство не мало змоги не то боронитися, а навіть протестувати проти намагань здискредитувати і знеславити його любов до землі, працьовитість і заповзятливість. Так було за „батька" Сталіна і така ж ситуація залишилася за Хрущова, що його підсовєтські пропагандисти прославляють, як „великого друга українського народу".

Нікіта Хрущов, на січневому пленумі Центрального комітету Комуністичної партії Совєтського Союзу в дні 10-го січня ц. р. виступив проти українських колгоспників, обвинувачуючи їх у розкраденні половини минулорічного врожаю, що мало б досягти яких 180 млн. центнерів. Це твердження цілком фальшиве, викальнульоване самим Хрущовим на нереальних для українського сільського господарства показниках. До того ж треба ствердити, що наявний минулорічний неврожай в Україні був спричинений не тільки посухою, чорними бурями й іншими природними чинниками, але в першій мірі усією системою совєтської аграрної політики.

Виступ Хрущова підхопили деякі західні коментатори, приймаючи цей випад диктатора за добру монету. Вони повторюють за Хрущовим версію про „розкрадення селянами половини минулорічного врожаю на полях України" і навіть будують на цьому твердженні висновок про кризу „моралі совєтського населення", яке і краде, і ошукує, і підкуплює, і порушує закони. Ось так, наприклад, Гаррі Шворц з „Н. И. Таймсу" поклав усе це в основу свого висновку, що „занепад моралі" серед совєтського населення примушує Хрущова шукати всіма способами зближення із ЗДА, зокрема, добиватися зустрічі з новим президентом Джаном Ф. Кенеді.

Цього роду міркування не тільки невірні, але й шкідливі. Замість з'ясувати народам вільного світу, що головною причиною паніввних у Совєтському Союзі криз є сама ж таки комуністична система, яка примушує людей красти, обманювати й порушувати закони, західні коментатори і політики мимоволі підтримують совєтських диктаторів в їх оправдуванні господарської системи, що має вдержати народи в комуністичному ярмі. З другого боку подібними висновками та спекуляціями, західні політики нівечать серед поневолених Москвою народів уже й так слабкі надії на підтримку вільного світу.

Згаданий коментар в „Ню Йорк Таймсі" може послужити клясичним прикладом незорієнтованости в совєтській дійсності і в совєтських відносинах навіть кращих їх американських знавців, до яких без сумніву, належить п. Шворц. Діло бо в тому, що до того, що в західньому світі вважається за протизаконне, населення Совєтського Союзу часто змушене не „упадком моралі", але страшним диктаторсько - експлуататорським комуністичним режимом. Чи можна б робити закиди морального порядку, наприклад, тим людям, що під час великого голоду в 1933-му році, проти волі влади, намагались здобути щонебудь, щоб жити? В Совєтах краде не населення, але режим. Не селяни крадуть від Хрущова, а Хрущов грабує селян! Американським фахівцям і коментаторам також не приходить на думку, що коментовані ними прояви могли б бути одним із засобів боротьби широких мас проти перережиму, і цього не тільки не можна називати „упадком моралі", але цілком навпаки. Але в коментованому конкретному випадку маємо до діла радше із ще одним скидуванням на чесний нарід вини за злочини аморальної системи.

ОГЛЯД ЕКОНОМІЧНИХ ПОДІЙ

Американський ринок здається таки зразу, і то ще перед днем інавгурації, зареагував на факт приходу до Вашінгтону нової адміністрації. І хоч знижкові економічні тенденції не тільки продовжуються, але й поглиблюються, є всі познаки відродження ринкового оптимізму. Промисловість, торгівля і сільське господарство покладають свої надії на пляновані новим демократичним урядом засоби для прискорення темпу ринкових операцій та поліпшення економічного положення. Новий президент, Джан Ф. Кенеді, не залишає жадного сумніву щодо характеру своєї внутрішньої економічної політики. Ще під час виборчої кампанії він заявився за активною урядовою акцією для прискорення господарського росту країни і залюбки пригадував прізвище та часи Франкліна Рузвелта, пов'язані з ерою „Ню Ділу", яка позначилася наростанням в Америці нового, т. зв. контрольованого капіталізму із сильною державною інгеренцією, на відміну від капіталізму „вільної руки".

Сподівана акція, що має пожвавити й прискорити темп економічного життя державними інвестиціями і видатками, кредитовою політикою і „добродійними" заходами збільшеної соціяльної забезпеки, на дальшу мету може тривожити підприємця і капіталіста, як дальший крок від традиційного американського господарського індивідуалізму, але під теперішню пору вона не тривожить. Тепер таки найважливішим є запобігти гострій рецесії, обмежити число індивідуальних трагедій і прискорити економічний ріст ЗДА, загроженим московсько-совєтською агресією. І тому ринок позитивно реагує на пляни нової адміністрації.

Проявом наростаючого оптимізму є хоч би дискусія над питанням, чи можливою є під цю пору „велика депресія", щось подібне до того, що було в 1930 - 1933 роках. Відповідь економістів одноздідна: „ні!". І це з кількох причин.

Перша з цих причин має політичний характер і може звучати до деякої міри як "argumentum ad absurdum" але по своїй суті вона надзвичайно сильна. Попросту, спільнота і уряд ЗДА не можуть собі дозволити на люксус депресії, зв'язаної з міжнародним напруженням, майже воєнною гарячкою і смертельним змагом між вільним і комуністичним світами. До того ж велика депресія в Америці була б заповітом її поразки та економічного провалу вільних країн у холодній війні і, правдоподібно, вступом до нищівної „всесвітньої революції пролетаріяту". І так, як під час гарячої війни жадні жертви не є заведикі для здобуття перемоги на всіх фронтах, так не може бути завеликих жертв, включно з тимчасовою посвятою деяких елементів традиційного економічного індивідуалізму, для оборони свободи. І тому всі можливі заходи мусять бути застосовані, щоб не виявити економічної слабости Америки і Заходу взагалі.

Подруге, економічна теорія так заавансована, засоби господарських дослідів такі випробувані й детальні, а можливості господарської політики такі великі, що американський уряд має можливість успішно запобігти економічній катастрофі. Всі ці засоби науки, досліди і політики вичерпні, хоч вони можуть бути дуже коштовні. Але, як сказано, жадна ціна не є зависока, бо ґра йде на життя і смерть. І це є правдою сьогодні так само, як було правдою в 1953 - 1954 і в 1957 - 1958 роках. Але це не означає, як то уявляють собі нереально думаючі економісти, що небезпека серйозних економічних коливань минула назавжди. Вона послабла в умовинах другої й третьої чверти 20-го сторіччя внаслідок теоретичного зрозуміння економічних вищ нашого часу і застосування відповідних засобів для їх стабілізації. Коли б, одначе, природа і причиновість господарських процесів змінилися, то вернулася б і небезпека великих депресій...

Наростаючий оптимізм підсилюють деякі події на ринку. І так, продукція сталі 1960-го року сигналізувала економічний імпас, а потім уже й рецесію. І знову сталеве виробництво, як показник ринкового положення, сигналізувало теперішнє прихід господарської поправи. Сталеві гути вже підтверджують замовлення на сталь і власники сталеварень додаються більше сповнюються оптимізмом. Роздрібна торгівля в грудні 1960-го року зійшла на рівень продажу з 1959-го року, який вважалося економічно добрим. Американський експорт досягнув 1.7 більйона долярів — найвищого рівня за останні три роки. Індивідуальні й корпораційні прибутки ростуть, зменшуючи заборгованість. А 4-го січня біржові акції підскочили на найвищу за три останні роки цифру. Зате рецесія спричинила поважні зиски з огляду на безробіття. Але рівночасно безробіття переступило 6% робочої сили країни, досягнувши яких 4.5 мільйона на 68 мільйонів працездатних. І вони росте, вказуючи, що рецесія скоро не закінчиться, не зважаючи на вже відрадні явища.

М. Ч.

ПОХМІЛЛЯ В БЕЛЬГІЇ

Париж. — Від Парижу до Бельгії недалеко, і мені хотілося подивитися на цю малу країну, що була недавно великою колоніяльною державою. Але в Бельгії вибухнув загальний страйк робітників та частини державних службовців — і рух на залізницях спинився. Отож, довелося подорож відкласти на пізніше.

Що дістьСя в Бельгії? Як це могло статися, що громадяни цієї заможної країни вирішили вийти на вулиці своїх міст і протестувати проти закону, що його ухвалив парлямент своєю більшістю?

„Єдиний закон", за проєктом прем'єра Ейскенса, має загоїти рани, яких завдала бельгійському народному господарству втрата Конга. Економіст - професор Лювенського університету, прем'єр Ейскенс хоче розкласти тягарі на всі групи суспільства: підприємців, робітників і службовців; збільшити податки і зменшити платню для робітників та службовців вище оплачуваних груп. Ейскенс переконаний, що іншого способу забезпечити рівновагу державного бюджету немає.

„Єдиний закон" викликав протести як серед робітників та службовців, так і серед працедавців. Навіть у самій партії прем'єра (християнсько соціяльна партія) створилася опозиція проти цього закону. Очевидно, підприємці і фінансисти не вийдуть на вулиці, щоб протестувати. Коли у багатого взяти навіть половину його майна, то він все ж лишиться заможньою людиною. Але для робітника й службовця, навіть добре оплаченого, скорочення платні на 10 відсотків — це тяжкий удар, що виводить із рівноваги.

Безперечно, бельгійська соціялістична партія хотіла використати господарську кризу країни в політичних цілях: через невдоволення мас супроти уряду підготувати ґрунт для своєї перемоги в нових виборах до парляменту. Однак, провідники соціялістич. партії і професійних спілок, що є під проводом соціялістів, були самі заскочені масовим рухом, в якому взяли участь і різні деструктивні елементи. Дійшло до сутичок з поліцією, що принесли людські жертви. Ясна річ: коли б соціялісти були при владі, то для оздоровлення державного бюджету вони мусіли б також ужити радикальних заходів, збільшуючи податки і скорочуючи платні. І, мабуть, у такій ситуації, Християнсько - соціяльна партія спробувала б її собі набути „політичний капітал", використовуючи скрутну ситуацію уряду. Часто буває в політиці, що партії і особи, перебуваючи в опозиції, критикують закони уряду, а, ставши при владі, запроваджують подібні закони.

Про теперішню ситуацію в Бельгії можна сказати, що за неї відповідають усі партії цієї країни. Бельгійські соціялісти можуть для політичної пропаганди обвинувачувати „колоніялістів" за те, що Конго опинилося в такій трагічній ситуації. Але, слід пригадати, в Бельгії після 1945 року, соціялістична партія не раз стояла при владі, однак і за соціялістичної влади в колоніяльному режимі в Конго нічого не змінилося. Уряди Великої Британії протягом десятків років дали можливість підготувати політичну еліту із тубільців у своїх колоніях. Тому „прощання" британців з колоніями, що здобули незалежність, відбулося переважно в спокійній і навіть дружній атмосфері. Але в Конго бельгійці лишили по собі таку „культурну спадщину", як 17 осіб з високою освітою і ні одного офіцера із тубільців. І бельгійські колонізатори зовсім не бачили того, що Москва вишколювала комуністичних „політруків" для конголійців в університеті ССР. Вони жили відокремлено від „нижчої раси" в модерно збудованих містах і мріяли ще довго панувати над примітивною людністю.

І ось, після цього колоніяльного „бенкету", прийшло „похмілля". Треба звикати до режиму економії, доведеться тугіше підперезатися. В цих обставинах вину за кризу скидають одні на одних: робітники на підприємців, валлони — на фламандців. Валлони більше радикальні, — фламандці більше консервативні. У Валлонії творяться до деякої міри сепаратистичний режим і ширяться республіканські настрої. „Нехай живе республіка" — такі кличі видно було на плякатах демонстрантів у Валлонії. Для короля Бодуена, що в грудні м. р. одружився з еспанською аристократкою, сучасна криза в Бельгії — це неприємний „весільний подарунок".

Viator

МОСКОВСЬКІ СИРЕНИ

Недавно з Лісбони прийшла вістка, що португальській владі вдалося перехопити листа однієї комуністичної агентки, в якому вона подає своїм товаришам вказівки щодо партійної діяльности на Іберійському півострові. Перехоплення цього документу має велике значення, бо що більше таких документів будуть виявляти, то може бути певнішою надія, що на Заході відкриються очі на справжнє обличчя Москви.

Зміст цього листа такий, що і у байдужих викличе страх за долю сучасного світу. Вказівки, які є в тому листі, мають виконувати фанатики, готові пожертвувати всім, навіть своєю гідністю, аби лише виконати накази партії. Фонди на виконання цих вказівок ідуть з Москви!

У скороченні ці вказівки такі: без явного наказу з Москви чи з Тулюзи, комуністи Еспанії й Португалії не сміють себе виявляти такими, як є, а мусять представлятися як неолібералы, як демократи-прогресисти, що люблять мир та волю і ніколи не беруться за терористичну діяльність. Комуністи Еспанії й Португалії мусять протиставитися всякому союзові між цими двома іберійськими країнами і ЗДА; мусять ставитися ворожо до встановлення військових американських баз, але й це смієть підтримувати політичну лінію своїх провідників. Вони мають деклярувати себе як неутралісти і єднатися з усіми тими чинниками, що схильні до неутральности або незгідні з політикою урядів іберійських країн і з політикою західних демократій.

Комуністи мусять замінити насильні акти субтельним, систематично орґанізованим прониканням на відповідальні пости в урядовому апараті, та в студентських організаціях. Студентів треба втягувати до партії, створюючи їм візію нового державного устрою з більшими та ширшими вольностями. Здобувати ж молодь треба матеріяльною допомогою і студійними преміями.

До цього прихована - комуністичного руху треба залучувати гурти чи й угрупування різних ідеологій, невдоволених теперішніми урядами. А ці можуть бути: ліберали, соціялісти, комуністи, монархісти й ті елементи, що — з якихось причин — стоять в опозиції до уряду.

В цьому листі, вичитуємо дослівно таке: комуністична партія з братнім почуттям вітатиме тих католиків, що стануть до спільної праці, — і запевняє їх, що різниця вірчи ідеологічних поглядів не може бути перепоною до дружности, до щирости, до порозуміння. Комуністична партія урочисто стверджує, що вона рішуче протиставиться всякому переслідуванню релігії. Це її політика тепер і назавжди.

Звабленний на такий спів московських сирен, не один сучасний Уліс попався в лабети Москви.

По прочитанні цих вказівок стає яснішою віра Хрущова в успіх „вершинних конференцій", і в те, що й... без війни можна з Заходом співіснувати.

-о -а.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

МИСТЕЦЬ СНАГИ

Безперечно — про Михайла Мороза тут ідеться. Круглий рік проживати в природі, в сонці, серед гірських буйних вітрів, під просторами блакиті, — лиш гостем бувати в місті, — чи ж можна бути безснажним? І цю снагу М. Мороз приносить нам до містa на своїх картинах — усе нових, усе нового вислову, усе одностайнішого вислову. Бо ж ця виставка картин його (в Галерії ПАНОРОСА, 62, Захід, 56-та Вулиця, Ню Йорк, від 16 до 28-го січня 1961 р.) таки одноманітна, стилем і тоном, пребагата кольором, як завсігди в нього.

Природа, натура для мистця — як це вже я підкреслив чи не минулого року — лише засіб до його мистецького вислову. Це — не во гнів мистецеві сказавши — в мистця не новина. Колись Ганс Мемлінґ таке ж доказав у своїй картині „Прибуття св. Урсулі до восинного табору гунів". Бачимо катедралю Колонії — глибоку найвиразнішій архітектуро готик Европи! — на цій картині в чудовій перспективі. А ця ж катедраля за часів мистця була забудована, безперспективна, як і нині! Але Мемлінґ, на своїй картині, дає глибину погляду на катедралю. На цім прикладі ще краще зрозуміємо красвиці Мороза; зрозуміємо його виразисто - ясно, широкими площами — тут може дехто пригадати собі Матіса! — висловлену поезію, радше — симфонію кольорів. Рух його, Мороза, пензля чи шпахлі, це глибока музика. Шпахля — більше відповідає його техніці вислову: він волить шпахлю, бо, технічно, він чистий. — Усі площі в нього пропорвнені, усі вони творять гармонійну цілість. Його небо — абстракт; небо ж єднається з природою, хоч є висловом окремішности: абстракт!

Ця виставка й говорить про снагу мистця. І не думає він „закінчуватись". Доказ: він іще модулює кольорами. Тобто — йде вперед. Мистець — так модулюючи — виявляє, що він іще не є задоволений собою, своєю творчістю, й торує ще постійно модулює, горить, змагає; у нього не видно дефініції, що замикає мистця, а до якої всі мистці таки доходять.

Кожна його картина — теплом охоплена. В цім він майстер — форми.

В картинах М. Мороза ви бачите й вичуваєте — як хтось не бачить! — сраксто тонів, іздисциплінованих тонів чуттям мистця і його розумінням.

Особисто — люблю у М. Мороза отой тон наш, староукраїнський тон: нашої старовинної ікони. Не всі — наші й чужинці зокрема — бачать, розуміють цей наш дорогий тон у його картинах. А — між іншим — цим тоном мистець повинен бути серед нас іще більше і краще оцінений.

Михайло Мороз — прагне знестись кольорами, — позбувшись матеріялізму — наблизитись до найвищої чистоти: до Бога!

Михайло Островерха

Бронкс, 12 січня 1961 р.

ЯК НЕ ЛЮБИШ...

Як не любиш, говори,
Говори солодкі речі,
Як вечірньої пори
Ти мої обіймеш плечі.

Вибачся, охолоди
Медом слів гарячу душу,
Та я не матиму біди:
Я ж любити не примушу!

А як любиш — то не трать
Почуття для слів медових,
Бо кохання розпізнать
Можна серцем, і без мови.

ГАННА ЧЕРІНЬ

С. Риндик.

ДІДОВА РОМАНТИКА

(Кадри)

(5)

IV.

У колишніх Дунаївцях було ще кілька цікавих постатей. Для історії вони пусті дутлі, але в моїй романтиці займають дуже поважне місце. Тут кілька слів про них. Насамперед про Чорного Монаха. На мій теперішній розум, це була фантастична істота. Вона об'явилася в нас зараз же по смерті царя Олександра III, і мала з цією подією якийсь таємничий зв'язок. То рішуче. Бо треба сказати, що вістка про цю смерть дуже заскутила дунаївчан. Недавно вмер розірваний бомбою його батько, „цар-освободитель", а тут несподівано помирає син. Не одні подумав собі, що пани хотять повернути панщину і тому стріляють царів, як горобців. Навіть у пісні співалося:

Ой та й вийшла стара пані
На затильні двері:
Вертай, вертай, панщинонько,
Прошу до вечері!

Пригадую собі, як зареагувала на смерть Олександра III наша родина. Одного дня прийшов батько з міста, і мама подала обід. Перед нами миску борщу ми, як звичайно, з'їли мовчки, бо батько був дуже голодний, а тому сердитий. Ми тільки крадькома зиркали на нього з-під ока, щоб побачити, чи не стала вже душа на мірі. Коли мати принесла другу миску, батько ще трохи походив ложкою, а потім віддав її на край миски і сказав:

— А знаєш, стара, що сталося?

— А що?

— Наш цар помер...

При слові „помер" батько ніби здригнувся горе...

Маму обсипали сльози.

Не вимовивши ані півслова, вона повернула голову до бічної стіни, де над скринею висіли протрети царя Олександра III та його жінки цариці Марії Федоровни. Придивившись до образу царя, мама сказала:

— А знаєш, старий? Він почорнів!

Я глянув на образ і виразно побачив, що він справді почорнів. Цар нараз почорнів... Стало страшно і на душі тяжко.

— Щоб наші люди аж так побивалися за московським царем? — може зауважити якийсь недовірок. — То дуже дивно!

— Було б дивно, якби було інакше, — відповім на це.

Наші дунаївчани були дуже побожні, і кожне церковне слово, читане й говорене, сприймалося ними, як слово Боже. Люди вірили, що то промовляють до них святі отці і пророки Божі, а не петербурський „Святєйший Синод". А тим часом із наказу цього Синоду під час кожної Служби Божої по кілька разів згадувалося ім'я царя, яко помазанника Божого, в єктеніях і поза ними. І священнослужителі, і хори, і вірні раз-у-раз просили Господа Бога даровати його царському величеству здоров'я, многолиття і перемогу над ворогами й супостатами. Кожне таке слово глибоко западало в душу вірного християнина, а тому ті наші дунаївчани так високо ставили царя і любили його, і плакали, коли прийшла вістка про його смерть. Може по інших околицях було інакше.

Церкві помагала ще школа. З неї люди виносили такі гимни:

Слався, слався,
наш русский царь,
Господом даний нам
царь - государь!
Да будет бессмертен
твой царский род,
Да им благоденствует
русский народ!

А тепер вернемось до Чорного Монаха. Цей монах об'явився, як уже сказано, зараз же по смерті царя. Може це був простий випадок і збіг обставин. На жаль, це діялось дуже давно, ще в минулому столітті, коли я був малим хлопцем і дуже мало розумівся на фантастичних явищах. А старші чомусь крилися від нас і потайки перешіптувалися між собою. Коли, бувало, вимовити при них „Чорний Монах", то хрестилися й казали:

— Дух Святий при хаті і при нас хрещених!

Тим то подам тут тільки деякі обривки з історії Чорного Монаха. Час від часу заборонили нам, дітям, виходити надвір, щоб не схопила нас англичанка. Казали, що вона літає над нашою землею і викрадає малих дітей, а потім робить із них дідовидів для своїх жебраків. А нас у році грав при цьому Чорний Монах, і що саме він робив, то я вже не пам'ятаю. Пам'ятаю тільки, що він був дуже вредний.

Того літа приїшов був до нас на відпочинок один наш парубок на ім'я Василь, що служив коло самого царя — в Петербурзі, в лейб - гардії. Тому назвали його Лейбою: Василь Лейба. Він мав на голові золотий шишак, на грудях золотий панцер, а коло того сили-силенну всякого брузументу і ґалунів, ґудзиків, басаманів, карунок, сухозліток і ка-зна чого ще. Так от цей Василь Лейба дуже сміявся з Чорного Монаха і казав, що люди мелють дурниці про нього. Казав, що ніякого монаха, що це дурні бабські забобони і чисте вибражіння, а те, що люди бачили, був не монах, а сромонах. І нехай баби не говорять того, на чому не розуміють. Але вперті баби не слухалися і далі казали „монах", а не „еромонах".

Цього монаха чи еромонаха бачило багато людей. Наша Тетяна (від першої татової жінки) якось пішла була на рибу. Але тільки вона залізла до ставу і шуркнула дрючком попід берег, як звідси вискочив Чорний Монах і прямо на неї! Тетяна зойкнула і закрила очі. Та коли потім відкрила, то вже нічого не було. Взагалі Чорний Монах завсігди появлявся там, де його ніхто не сподівався.

Старі люди казали ще, що то не був монах, а капуцин. Котрийсь із тих капуцинів, що поховані під церквою. Хто з вас був у Дунаївцях, то може бачив посеред міста високу мурувану церкву, а впритул при ній двоповерхову будівлю. Колись це був католицький клятор, а спасалися там ченці з ордену св. Франціска. За котрогось із царів капуцинів розігнали, з костела зробили церкву, а кляштор віддали під комірне німецьким і чеським робітникам, що прибули сюди із Судет, Саксонії, Прусії тощо. Прибули на роботу в ткацьких і механічних фабриках, відкритих колоністами з тих самих земель. Казали, що десь глибоко під церквою є льох, а в ньому домовини, де покоїться тлінні останки капуцинів.

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ: UKRAINIAN WAR VETERANS — 866 N. 7th Street — PHILADELPHIA 23, Pa.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Листопадове Свято в Йонґставні, Огайо

Заходами Відділу УККА відбулося в нас Листопадове Свято в неділю, 4-го грудня 1960. Свято відкрив голова Відділу УККА адв. Михайло Юрчишин. Студент Йонґставнського університету п. Михайло Мигаль заспівав американський гимн з фортепіяновим супроводом панни Орисі Штинь. П. Василь Прокопик виголосив відповідну до Свята рецитацію, а відтак родина Штинів виконала М. Фоменка „Привіт Батьківщині" в такий спосіб, що пані Катерина Штинь і її донька Оксана, студентка Йонґставнського університету мали співати партії, п. Микола Штинь грав на скрипці, а панна Орися Штинь була при фортепіяні, Пластун з Клівленду, Огайо, Ігор Турчиневич заграв гарно на фортепіяні В. Барвінського „Марш" та Моцарта „Рондо", ученик Ярцьо Горбачевський гарно віддеклямував вірш О. Олеся „Я бачу вас".

Святочний реферат виголосив д-р Роман Стахура. В багатій вокально - музичній частині Свята виконано ще квартет „Засумуй трембіто" в гармонізації п. Миколи Штиня, який заспівали п-і К. Штинь з доньками Оксаною, Орисею і Марусею, баритонове сольо „Ой нагнувся дуб високий" в гармонізації мгра. Мирона Жмуркевича, яке заспівав п. М. Мигаль з фортепіяновим супроводом панни Орисі Штинь та сопранове сольо Степового „Розвійтеся з вітром", яке виконала панна Орися Штинь при акомпаніяменті своєї сестри Оксани.

Наші найменші: Любця Бурий, Мартуся Штинь і Славця Штинь заспівали при помочі Жіночого Хору при Пластовій Групі в Йонґставні пісню „Ой та зажурились", а хор співав окремо ще три пісні!

Свято закінчено загальним співом українського національного гимну.

Програмою Свята проводив п. В. Прокопик, культ.-освіт. референт Відділу УККА. Він також намалював відповідну докорацію з львівським ратушем по середині.

Ця вдала імпреза була не лише достойним відзначенням знаменної Річниці, але також і черговою пригадкою теперішній ґенерації, що Листопадова Ідея ще чекає на своє остаточне здійснення.

Д-р Роман Стахура

Чужинці мусять подати свої адреси

Федеральний закон вимагає, з невеликими вийнятками, щоб усі чужинці в З'єдинених Державах зареєстрували свої адреси протягом січня місяця. Ця вимога стосується не тільки всіх чужинців, що живуть у З'єдинених Державах постійно, але також і не-іміґрантів, які проживають тут тимчасово, як ось чужинці - студенти, відвідувачі, моряки, купці тощо.

Чужинці, які тимчасово виїхали з З'єдинених Держав і є відсутні протягом січня, мусять подати свої адреси протягом 10 днів після повороту.

Реєстрація, яку треба зробити на спеціяльній Річній Адресовій картці (Форма I-53), провадиться через поштові уряди ЗДА або місцевий відділ Іміґрації та Натуралізації. Формуляр можна дістати в одному з таких урядів, виповнити її і особисто занести назад до того урядовця, який ту форму видав. Поштою посилати її не можна.

Закон цей стосується також і до дітей чужинців, але якщо дітям нема ще 14 років, реєстраційну картку за них мусять заповнити батьки або законні опікуни. Якщо чужинець перебуває у в'язниці або в шпиталі для умислово хворих, реєстрацію за нього мусять зробити його родичі або опікуни. Якщо чужинець є хворий і не може сам прийти до поштового або іміґраційного уряду, він може попросити свого приятеля або родича взяти за нього реєстраційну картку, а потім виповнену картку повернути до урядовця, який її видав.

Єдині вийнятки з того розпорядження про реєстрацію становлять не - громадяни в дипломатичній службі, закордонні представники до Об'єднаних Націй, а також особи тимчасово допущені до З'єдинених Держав, як сезонові сільсько - господарські робітники.

Американська Рада

Забезпечення коштує так мало! Брак забезпечення коштує так багато! Забезпечіться в Українськім Народнім Союзі!

Діллон заповідає зміну податкової системи

Вашингтон. — Призначений на секретаря скарбу Даґлес Діллон заявив в Сенатській Фінансовій Комісії, що уряд президента Кеннеді десь коло 11-го квітня внесе до Конґресу проєкт реформи податкової системи. Він також заявив, що зараз після інавґурації він або президент Кеннеді зложить заяву в справі збалянсування платничого бюджету з закордонними державами. Діллон не подав подробиць заплянованої реформи податкової системи. Він сказав, що не можна мати надії на довготермінове зменшення податків, як довго немає поправи економіки. Діллон обіцяв, що демократичний уряд в заяві про валюту зобов'яжеться до того, що буде змагати до здорового доляра і до втримання його теперішньої вартости. „Ми зробимо все можливе, щоб це осягнути", — казав Діллон.

РІЧНІ ЗБОРИ
і вибір нової Управи
УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО КЛЮБУ
292 Hudson Avenue
Rochester 5, N. Y.
відбудеться
в неділю 29-го січня 1961 р.
о год. 2:30 по пол. точно.
Кожний член повинен прибути.
Проситься відібрати членську картку перед зборами.
І. Бандура, рек. секр.

The Annual Meeting and Election of Officers of the
UKRAINIAN AMERICAN CLUB
of 292 Hudson Ave.
Rochester 5, N. Y.
will be held on
January 29, 1961, at 2:30 P.M. sharp.
Each member should attend.
Please get your membership cards before the Meeting.
John Bandura
Rec. Secretary.

УКРАЇНСЬКЕ АКАДЕМІЧНЕ КОЗАЦТВО „ЗАПОРОЖЖЯ"
повідомляє, що в річницю смерти бл. п. козачки
ОЛЬГИ з ВОЙНОВИЧІВ МИКИТЮК
відбудеться
ПАНАХИДА
за упокій її душі дня 22 СІЧНЯ 1961 р. в год. 12-ій вполудне в Укр. Правосл. Церкві св. Володимира при 334 Іст 14 вул. в Ню Йорку на яку запрошує всіх до участи —
СТАРШИНА.

Замість квітів на могилу
бл. п. Анни ПЛАКИДИ
зложили 10.00 долярів на будову нової церкви в Нюарку, Н. Дж.
Дарія і Роман СТОЛЯРЧУКИ

Організації Визвольного Фронту в Рочестері, Н. Й. діляться з Друзями, Симпатиками та усім Громадянством сумною вісткою, що дня 16-го січня ц.р. нагло помер

ІВАН МАРКУС

б. Управитель школи в Жулині, пов. Стрий, відтак на еміґрації, директор школи в Нойбаєр і Біртен, Німеччина, б. голова Ліґи Визволення України у Віндзорі, Канада, Голова Виховної Ради СУМА, а відтак, у Рочестері ЗДА, директор Рідної Школи, Член Контрольної Комісії 25-го Відділу ООЧСУ, Голова Виховної Ради ЮСУМА.

ПОХОРОН відбудеться в СУБОТУ, 21-го січня ц.р. о год. 8:30 ранку з пох. заведення Гаррiса при 954 Clifford вул. до церкви Богоявлення, а відтак на кладовище Holy Sepulchre Cemetery.

До цього сумного обряду запрошують все Громадянство:
25-ий ВІДДІЛ ООЧСУ,
ОСЕРЕДОК СУМА, ПАБНА

Пластове Підприємство „Молоде Життя"
НЮ ЙОРК — 302 Іст 9-та вул.
повідомляє,
ЩО МАЄ НА СКЛАДІ
УКРАЇНСЬКІ, НАЦІОНАЛЬНІ ПРАПОРИ,
які в дні 22-го січня
повинні прикрашувати приміщення усіх українських установ та помешкання всіх свідомих українців.
ЦІНА за прапор 3.50 дол.
Висилка за попередньою готівковою заплатою або на COD.

При цьому „МОЛОДЕ ЖИТТЯ"
— дякує —
тисячам покупців СВЯТОЧНИХ КАРТОК, виданих „Молодим Життям" за совісне розчислення за одержані картки та за сотні листів з подякою та побажаннями, які наспіли до „Молодого Життя". Водночас прохає тих, які ще не розчислилися за святочні картки, та їх не повернули, щоб вони це якнайскоріше вчинили, щоб не наражувати цього єдиного пластового підприємства на втрату грошову та витрату часу на пригадки й упімнення.

СВЯТОЧНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ І ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
— при співучасті —
Відділу Українського Конґресового Комітету в Трентоні
— влаштовує —
в СУБОТУ, дня 21 СІЧНЯ 1961 р.
СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ
присвячену
42-літтю Соборности Українських Земель та 43-літтю Української Державної Самостійности — Української Народньої Республіки.
НА АКАДЕМІЇ виступить з привітом посадник міста Трентону Arthur HOLLAND; Микола ЧИРОВСЬКИЙ, професор Seton Hall College і м-голова Г.У. ООЧСУ — ВСТУПНЕ СЛОВО англійською мовою;
ASSEMBLYMAN Charles E. FARRINGTON — ПРОМОВА англійською мовою;
Колишній міністер Уряду УНР проф. Іван ПАЛИВОДА виголосить СВЯТОЧНУ ПРОМОВУ.
— Мистецька частина буде подана в програмках. —
Академія відбудеться в залі української православної церкви Пресвятої Тройці при 824 Аделайн стріт.
Початок о 7-ій годині вечора — Вступ за добровільними датками
Прибуток призначений на будову пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашінґтоні.

Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій м. Ню Йорку
ВІДДІЛ УККА
— влаштовує —
в НЕДІЛЮ, 22-го СІЧНЯ 1961 р.
в год. 6:30 вечора
в залі
WASHINGTON IRVING HIGH SCHOOL
при 17-ій вул. і Вашингтон Ірвінг Площі
СВЯТО САМОСТІЙНОСТИ і СОБОРНОСТИ
присвячене
43-им РОКОВИНАМ ПРОГОЛОШЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ САМОСТІЙНОСТИ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ.
В ПРОГРАМІ:
Відчитання Універсалів, Проклямації Українського Дня губернатором стейту Дост. Н. РОКЕФЕЛЛЕРОМ і мейором міста Ню Йорку Дост. Р. Ф. ВАҐНЕРОМ; Промова в українській мові Василь МУДРИЙ.
У МИСТЕЦЬКІЙ ЧАСТИНІ:
Монтаж „Піснею та словом по сторінках боротьби Українського Народу" у виконанні хору „ТРЕМБІТА" з Нюарку під кер. В. В. БУДНОГО, при співучасти артисток Іванни КОНОНІВ і Валі КАЛИН, при фортепіяновому супроводі проф. Б. БАЗАЛІ; Скрипкова оркестра Українського Музичного Інституту, під кер. проф. В. ЦІСИКА і 30-ий Курінь Пластунок-юначок ім. С. Галечко.

БОГОСЛУЖБИ
В НАМІРЕННІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ
будуть відправлені
в українських церквах — перед полуднем.

В год. 12:00 вполудне — перед ратушем м. Ню Йорку, на якому в тому часі повіватиме, побіч американського, УКРАЇНСЬКИЙ ПРАПОР
відбудеться
АПЕЛЬ МОЛОДІ
Просимо в цей день вивісити на своїх домах і організаціях, американський і український прапори.
До численної участи в Богослужбах, Апелю і Святі запрошуємо учасників Визвольних Змагань, представників Організацій з прапорами, Ветеранів і молодечі Організації в однострях та Українське Громадянство великого Ню Йорку й Околиці. Своєю масовою і зорганізованою участю докажім, що нам є дорога Воля Українського Народу, для якої боролися і борються найкращі сини і дочки українського народу.

Ділимося сумною вісткою з Рідними та Знайомими, що нічччю з 15-го на 16-го січня 1961 р. несподівано відійшов від нас у Вічність
ДИРЕКТОР ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА в РАЧЕСТЕРІ, Н.Й.
ІВАН МАРКУС
ПОХОРОН відбудеться в СУБОТУ 21 СІЧНЯ ц.р. о год. 8:30 рано з пох. заведення П. Гаррiса, 954 Clifford St. і з грек. кат. церкви Богоявлення при вулиці Carter.
Хай чужа земля буде Йому легкою!
„РІДНА ШКОЛА" в РАЧЕСТЕРІ

Т-во УКРАЇНСЬКИХ АМЕРИКАНСЬКИХ ПРОФЕСІОНАЛІСТІВ в НЮ ЙОРКУ
ЗБОРИ
в п'ятницю, 27-го січня 1961 р.
в Українському Інституті
2 E. 79th St., New York
В ПРОГРАМІ:
7:30 веч. — Ілюстрована доповідь Волтера ВАКАДА з поїздки до Японії.
9:00 веч. ТОВАРИСЬКИЙ ВЕЧІР з народними танками.
Запрошуться студентів університетів і градуантів.

В НЕДІЛЮ, 22-го СІЧНЯ 1961 р. — Год. 2:30 по пол.
на грищі Укр. Спорт. Майдану — при 31-ій Еве. і 124 вул. — College Point, L. I.
— відбудуться —
МИСТЕЦЬКІ ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ
УСК Ню Йорк — Hungaria
ПЕРЕДЗМАГ: год. 10:00: УСК Б-дружина — BROOKLYN S. C. Б-дружина
год. 11:30: УСК Юньйори А — GUILIANA Юньйори
год. 12:45: УСК Резерва — HUNGARIA Резерва
ДОЇЗД на площу автом: 34 вул. Midtown Tunnel на Long Island Express Way та прямо Rodman St., Flushing, а далі Lawrence St. до 31-ої Еве. наліво.

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
бл. п. Теклі з ЦІХОЦЬКИХ-СТЕЦЬКО
одної з найбільш працьовитої і повної терпінь життя, що померла у Хабаровському краю, місті Бикин, і далеко від рідного Глубічка, рідної України, буде відслужена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ
в СУБОТУ, 28-го СІЧНЯ 1961 р., о год. 7:30 ранку
в Укр. греко-католицькій Церкві св. Юра в Ню Йорку при 7-ій вулиці.
ДО УЧАСТИ ЗАПРОШУЄ:
МУЖ, донька ОЛЬГА з Родиною.

11 — ЛЮТОГО 1961 року

Тих, що підіймали червону калину
І розвеселяли рідну Україну —
побачите на традиційних Вечерницях
„Червоної Калини" . . .

при двох оркестрах „АМОР"
у двох відновлених залях УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ у НЮ ЙОРКУ

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 23-мільйонового майна організації!

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США
НАУКОВЕ ЗАСІДАННЯ
Природничого Відділу УВАН у США
Доповідь д-ра Любови Марґоліної-Гансен:
„УМОВИ РОСТУ ВОВНИ"
Засідання відбудеться в СУБОТУ 21 СІЧНЯ 1961 р. о 6 год. 30 хв. веч. в приміщенні Академії (11½ Вест 26 вул. Нью-Йорк).
Вхід вільний. — КЕРІВНИЦТВО ВІДДІЛУ

ПАССЕЙК, Н. ДЖ.
70-ий ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК та „ПЛАСТ-ПРИЯТ" в ПАСЕЙКУ, Н. Дж.
повідомляють, що з огляду на несподівану смерть
сл. п. ВПреосвященного Митрополита
КИР КОНСТАНТИНА БОГАЧЕВСЬКОГО
намічена
НОВОРІЧНА ЗАБАВА
на СУБОТУ 21-го СІЧНЯ 1961 р.
в залі Української Централі
НЕ ВІДБУДЕТЬСЯ
Тому, що білети були продавані наперед, вони будуть важні на
ЗАБАВУ
що відбудеться
в НЕДІЛЮ 16-го КВІТНЯ ц. р.
в тій самій залі.
Весь дохід є призначений на виховні і допомогові цілі.
ЗАБАВОВИЙ КОМІТЕТ

Спорт

„ЛЕВИ", ШИКАҐО — ЛИТОВЦІ 1:1 (1:1).

Шикаґо, Ілл. — В неділю 8-го січня почався тут традиційний футбольний турнір в закритій галі т. зв. Шикаґо Евню Арморі при 234 Іст Шикаґо Евню. Цього року участь у цьому турнірі беруть 10 дружин Вищої Ліґи та лише 8 Першої Дивізії. Там же щонеділі відбуватимуться теж одні змагання дружин доросту та юнаків. Участь в турнірі беруть обидві українські дружини УАСТ „Леви" та С. К. СУМА „Крила" із їхніми юнаками. „Леви" та „Крила" змагаються тепер у Вищій Лізі та старатимуться зарепрезентувати нас якнайкраще.

Історія цього турніру показує, що „Леви" належали кожного року до найкращих дружин учасників. Вони двічі вже здобули Чашу Акселя Нільзена в 1952 та 1954 роках, а в роках 1956 й 1959 були кочемпіонами Вищої Ліґи. В 1959 році лише через меньше число воріт не здобули „Леви" втретє та постійно чаші Акселя Нільзена і то внаслідок односторонности судді. На змаганнях зі Словаками суддя подарував Словакам неправильно здобуті ворота і цим самим Словаки здобули цю чашу третій раз і напостійно.

Минулого року галя Арморі була зайнята на військові вправи Національної Ґвардії, тому цей турнір не відбувся. Цього року змагання цього турніру відбуватимуться щонеділі від год. 1.00 до 5.00 по полудні.

В перших цьогорічних змаганнях „Леви" стрінулися з новиком Вищої Ліґи Литовцями, добре зіграною та збалянсованою сімкою, тому й можна було сподіватися, що не легко буде „Левам" їх перемогти. „Леви" виступили в доброму складі і вже в другій хвилині Юрій Коханюк здобув ворота. Одначе дві хвилини пізніше Литовці прориваються до наших воріт і заробляють одинацятку за фавль Терлецького. З цього карного вони вирівнюють.

„Леви" мали перевагу, але, на жаль, сольові пописи та непродуктивні заграння наших не принесли бажаної перемоги. Час гри 2×10 хвилин не дозволяє на найменшу витрату часу. Там немає часу на жадні „штучки" ані забави з м'ячем, а треба стріляти при кожній нагоді і здобувати ворота. „Леви" виступили в такому складі: Кашуба, Еліяшевський, Терлецький, Снилик, Стахровський, Коханюк, Лоско, Ляхів і Скороход.

Петро Головатий

● Провід американських жидів у ЗДА дістав повідомлення з Ізраїлю, що жидівська держава цього року потребує $247,220,000 на промисловий і рільничий розвиток держави Ізраїлю. Американські і канадійські жиди обіцяють закупити бондів на суму, що є однією третьою з потрібної суми, це значить, що вони мають купити бондів на понад 82 мільйонів долярів.

● Президент Нюйоркської Світової Виставки в 1964-му році Роберт Мозес повідомляє, що це буде „перша в історії ЗДА більйонова імпреза".

Ляоський уряд вимагає відкликання французьких військовиків

Вієнціян. — Ляоський уряд Буна Ума зажадав, щоб Франція відкликала шефа своєї військової місії генерала Жана Д'Арівера та щоб узагалі зліквідувала свою військово-технічну програму в Ляосі. Прозахідній прем'єр Бун Ум має жаль до названого французького генерала і підчинених йому військовиків, що вони ніби мали підтримувати попередній уряд невтрального Сувани Фума, що прийшов до влади внаслідку військового перевороту, переведеного прокомуністичним капітаном парашутного полку у столиці Ляосу. За Женевським договором з 1954 року Франція має право втримувати в Ляосі 3,500 війська плюс 1,500 військовиків, що переводили б вишкіл ляоської армії та давали всіляку технічну допомогу. Вишколювання ляоської армії та несення допомоги Ляосові полягало на порозумінні між ЗДА і Францією. Однак саме в останньому часі прийшло до суперечностей між ЗДА і Францією на терені Ляосу і ця суперечка — твердять газети — стала головною причиною, що комуністичні партизани зискали на часі і осягнули поважні успіхи. Названий французький генерал буцім-то вже від'їхав з Ляосу але американські чинники впливають на ляоського прем'єра, щоб він змінив своє загально-негативне становище супроти ролі Франції в Ляосі. Ляос, як колишня частина Індокитаю, колонії Франції, ставиться до Франції з нехіттю як колишньої кольоніяльної держави.

Лікарський журнал визначає здоров'я Кеннеді „якнайліпшим"

Шикаґо. — Найновіше число лікарського журналу „Здоров'я сьогодні" принесло статтю Ернеста Л. Барселлі з Вашингтону, який на основі лікарських заяв і членів родини Кеннеді назвав стан здоров'я нового президента „якнайліпшим". В цій статті пишеться про те, що Кеннеді „надається до того, щоб нести на своїх плечах важкий тягар президентури". В останньому році Джан Ф. Кеннеді не хворів на жадну недугу. З історії недуг нового президента видко, що його сильний організм переміг ще в дитинстві такі недуги: кір, „свинку", вітряну віспу, шкарлятину і атаку сліпої кишки. В старшому віці він нездужав на жовтяницю, малярію, ішіяс і два рази мав поранення в плечах. Ліва нога Кеннеді є трошка коротша від правої, і тому він постійно носить в лівому черевику підкладку, щоб не кульгав.

В найближчих тижнях передбачають температуру вищу від нормальної

Вашингтон. — Федеральне бюро погоди передбачає, що від 16-го січня до 15-го лютого цього року буде тепліша погода, ніж звичайно буває в тому часі. Нормальна пересічна температура для цього періоду буває така: Ню Йорк — 32.3; Шикаґо — 25.3; Денвер (Колорадо) — 29.5 і Сан Франсіско — 49.2. В північних стейтах має бути тепліше як нормально, а в південних холодніше. Найтепліше мало б бути у Вашингтоні та Айдаго; понаднормальна температура повинна бути в північному поясі стейтів, аж до Мейну включно. В середньому поясі стейтів від Каліфорнії аж до Коннектикату повинна бути температура близька до нормальної, а в південних стейтах мала б бути погода холодніша за нормальну. Атмосферичних опадів мало б бути найбільше на сході, і найменше в середніх і західних стейтах, від Монтана до Ню Мексіко.

Обмежено подорожі на Кубу — кубинські еміґранти передбачають повстання

Вашингтон. — Американський уряд видав розпорядження, що суворо обмежує можливості подорожування на Кубу. Раніше американські громадяни могли взагалі вільно подорожувати туди, й без віз, але Фідель Кастро завів обов'язок діставати кубинські в'їздові візи. Тепер же, після зірвання Америкою дипломатичних взаємин з Кубою, державний дипартамент узалежнив виїзд на Кубу від окремого дозволу, що його дістають особи, які докажуть необхідність такої подорожі. Те саме стосується чужинців, що постійно замешкують в ЗДА. За минулих два тижні виїхали з ЗДА на Кубу тільки 63 американські громадяни і 147 чужинців, а приїхали з Куби до ЗДА 472 американці і 876 чужинців. Тим часом зростає метушливість в кубинському еміґрантському таборі. Лідер найповажнішої еміґрантської групи Народно-революційногпо Руху, полк. Рамон Барквін, заявив в Маямі і пресовому інтерв'ю, що він переконаний, що кубинський нарід зірветься до загального повстання проти режиму Фіделя Кастра. Він не вірить в успішність інтервенції з-закордону та твердить, що найбільший успіх можна мати серед кубинців тільки тоді, коли проповідувати гасла „волі, демократії, гідности і миру", під якими Кастро вів свою революцію та які проте він зрадив.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКР. НАРОДНОГО СОЮЗА

ПОВІДОМЛЕННЯ

Високошановних наших Клієнтів, українські Установи і Організації, які мають заборгування у „СВОБОДІ" з титулу своїх оголошень, просимо ВИРІВНЯТИ свої зобов'язання — найдалі до 25-го СІЧНЯ 1961 року.

АДМІНІСТРАЦІЯ „СВОБОДИ"

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СОЮЗОВЦІ! Ваш Відділ Українського Народного Союзу це Ваша родина, Ваша вужча громада, Ваша установа! Місячні чи річні, як і кожні інші збори Вашого Відділу вирішують важливі справи, що відносяться до Вас особисто, до Вашої родини і Вашої спільноти. Тому, Ваша участь у цих зборах мусить бути обов'язкова, бо вона є у Вашому найкращому інтересі! То ж приходіть усі на збори свого Відділу та спільно, всією громадою, подбайте про спільну кращу долю. На місячні збори обов'язково приносіть свої вкладки і вкладкові книжечки, вирівнюйте всі свої організаційні зобов'язання та вимагайте цього від інших. На річних зборах подбайте, щоб Ваш Відділ мав найкращу Управу і самі не відмовляйтесь від обов'язків урядовця, якщо Вам такі обов'язки повірять члени. На збори приходіть точно! В Українському Народному Союзі наша будучність!

У найближчому часі відбудуться збори:

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Товариство „Мир", Відділ 324, з огляду на злий стан здоров'я предсідника і секретаря не буде жадних зборів в місяці січні ц. р., зате **Загальні Річні Збори** відбудуться на другий місяць, дня 11-го лютого ц. р. — І. Струк, секр.

СУБОТА, 21-го СІЧНЯ 1961 р.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Звичайні Річні Загальні Збори Бр. св. Юрія, Відд. 239, о год. 4-ій по пол., в Домі Укр. Амер. Горожан при 847 Н. Франклін вул. — Секретар буде збирати вкладки від год. 3-ої по пол. — На случай штрайку Р. Т. С. (міської люкомоції), збори відбудуться в слідуючу суботу, то є 28. січня. — М. Ковальчук, секр.

ЮТИКА, Н. Й. — Місячні Збори Тов. ім. Т. Шевченка, Відділ 484, о год. 8-ій веч., в церковній залі, при 1108 Стейт вул. — Члени, які не зможуть бути присутніми на цих зборах, можуть вплатити свої вкладки в неділю 22. січня ц. р., в годинах: від 9-ої рано до 12-ої в пол., в тійже залі. — В. Запаранюк, секр.

НЕДІЛЯ, 22-го СІЧНЯ 1961

ШИКАҐО, Ілл. — Річні Збори Т-ва Рожд. Преч. Діви Марії, Відд. 259, о год. 1-ій по пол., в залі шкільної кафітерії під ч. 4946 Савт Павліна вул. — П. Трусяк, секр.

ДЖАНСТАВН, Па. — **Річні Збори** Тов. св. Михайла, Відд. 11, зараз по Сл. Божій, в залі церковній на Мейпел Евню. — Управа.

МІЛВІЛ, Н. Дж. — Річні Збори Тов. Запорожська Січ, Відділ 347, о год. 1-ій по пол., в залі, де звичайно. — Г. Тимчій, секр.

ПАСЕЙК, Н. Дж. — Річні Збори Тов. ім. Т. Шевченка, Відділ 42, о год. 2-ій по пол., в УНДомі при 237 Ґовп Евню. — В. Марущак, секр.

СКРЕНТОН, Па. — Річні Збори Тов. св. Марії, Відд. 123, зараз по Сл. Божій, в залі церковній. — Т. Назар, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Місячні Збори Тов. Подільська Січ, Відд. 8, о год. 3.30 по полуд., в залі Клюбу 13 Вашинґтон вул. — В. Мандзій, секр.

АСТОРІЯ, Л. Ай., Н. Й. — Місячні Збори Бр. св. о. Николая, Відд. 5, о год. 5-ій веч. в залі церковній. — Нова Управа на 1961 рік: М. Левицький, предс., А. Малан, заст., А. Климишин, кас., І. Сидор, секр., Контр. Комісія: Є. Кривен, М. Заровенний, надзирателі хворих: І. Чуба і М. Домирецький. Для жінок: Г. Василик і М. Якимицька. — Управа.

ГУДСОН, Н. Й. — Річні Загальні Збори Бр. ім. св. Йосафата, Відд. 477, о год. 12-ій в пол., в залі церковній св. о. Николая. — П. Сиротюк, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — **Річні** Загальні Збори Тов. ім. Е. Коновальця, Відд. 240, о годині 2-ій по пол., в залі УНДому при Вест 14-ій вул. — Управа.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. — **Річні Збори** Тов. Запорожська Січ, Відд. 342, в год. 2-ій по пол., в шкільній кімнаті ч. 2, під церквою св. Димитрія. — о. І. Гундяк, секр.

БОФФАЛО, Н. Й. — Місячні Збори Бр. св. о. Николая, Відділ 127, о год. 11.30 перед пол. в церковній залі при Філморе і Онейда вул. — Управа на 1961 рік перевибрана тасама. — Управа.

НЕДІЛЯ, 22-го СІЧНЯ 1961 р.

СЛИКВІЛ, Па. — Місячні і Річні Збори Бр. св. Ів. Хрестителя, Відд. 126, о год. 2-ій по пол., в церковній залі. — Г. Дидів, секр. і кас.

ПАСЕЙК, Н. Дж. — Річні Збори Тов. ім. Ів. Франка, Відділ 97, о год. 2-ій по пол., в церковній залі при 45-47 Ґовп Евню. — М. Мельник, секр.

ВЕСТ ІСТОН, Па. — Річні Збори Тов. ім. Е. Коновальця, Відд. 438, о год. 2-ій по пол., в церковній залі. — С. Терлецький, секр.

ШИКАҐО, Ілл. — Річні Збори Бр. св. о. Николая, Відд. 106, о год. 12-ій в пол., в домі Відділів УНСоюзу 843 Н. Вестерн Евню. — Збірка вкладок від год. 11.30 до 12. і по зборах. — Г. Дацьків, секр.

КУРТІС Бей, Мд. — Річні і Загальні Збори Бр. св. Петра і Павла, Відд. 81, о год. 2-ій по пол., в церковній залі, де звичайно. — А. Влауцяк, секр.

СТ ДЖОЗЕФ, Мо. — **Річні Збори**, Тов. Запорозька Січ, Відд. 355, о год. 2-ій по пол., в церковній залі. — Управа.

ГЕММОНД, Індіяна. — **Річні** Збори Бр. св. Ів. Хрестителя, Відд. 107, о год. 2-ій по пол., в церковній залі св. Михайла. — І. Матейчук, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні Збори Бр. св. Йосафата, Відд. 217, о год. 2-ій по пол., в церковній залі, при 305 Гудсон Евню. — В. Колданський, секр.

ШИКАҐО, Ілл. — Річні Збори Бр. св. Юрія, Відд. 379, о год. 1-ій по пол., в Союзовій Залі, при 845 Вестерн Евню. — М. Семків, секр.

МАЯМІ, Фла. — Річні Збори Тов. ім. М. Лисенка, Відділ 368, о год. 4-ій по пол., в Укр. Амер. Клюбі під ч. 359 Н. В. 35 вул. — Ст. Маік, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. — Річні Збори Бр. св. о. Николая, Відділ 104, о год. 2-ій по пол., в УНДомі при 760 Стейт вул. — Г. Мисак, секр.

Український Народний Союз і „Свобода" це твердиня українців у вільному світі, які мають за собою 65-літню історію провідництва в політичних, соціяльних та культурних змаганнях нашої іміґрації в Америці.

Посмертні згадки

ІВАН ЗАВАДОВСЬКИЙ, довголітній член Тов. Запорожська Січ, 325 Відділу УНС в Брукліні, Н. Й., помер дня 30-го грудня 1960 на 76-му році життя, лише шість тижнів після смерти його дружини. Покійний походив зі села Носів, пов. Підгайці, Зах. Україна. Став членом УНСоюзу в 1925 р. Полишив у смутку синів Петра і Павла, дочок Анну і Юлію та четверо внуків. — В. Й. П.!
В. Цюпа, секр.

ГАЛИНА ПИЛИШЕНКО, довголітня членкиня УНСоюзу, Відділ ч. 285, в Рачестері, Н. Й., померла 12-го січня 1961 р. в лікарні на 65-му році життя, запричастившись св. Тайнами. Покійна народжена на Україні в Кобильно на Волині.

Покійна залишила в смутку чоловіка Василя та сина Володимира з родиною. Похорон відбувся 14-го січня 1961 р. з Укр. Прав. Церкви св. Покрови і тлінні останки віднесено на вічний спокій на цвинтар Маунт Ґовп Сементері. — Вічна Їй Пам'ять!
Управа.

● РОЗШУКИ ●

ЄВИЧА
Пантелеймона Кондратовича із села Клехівки Фастівського району Київської области розшукує жінка із дітьми із Краю. Писати на адресу:
Mr. Taras LASKAVY
23 Eiffel Pl.
ROCHESTER 21, N.Y.

МИХАЙЛО ДЕРКАЧ
просить відгукнутись на його адресу:
1146 Dewey Ave.
Los Angeles 6, California
пана доктора
ІВАНА ЯЩУХ.

Пошукую
ОКРЕПКОГО ГРИГОРІЯ
з Рогатинщини, з села Бабинці (Вербени). Хто знав би про нього, або він сам, прошу зголоситись на адресу:
WASYL BELEJ
45 Klueh St., Rochester 11, N.Y.

ТАРЗАН, ч. 4586. Смерть Віри!

JIM BIGGIM RUSHED FORWARD AND BLOCKED A DESPERATE SPEAR THRUST BY THE PYGMY KING--
4 20 4586

THEN, QUICKLY, HE WRENCHED THE WEAPON FROM WEERA'S HAND AND QUICKLY DISPOSED OF THE EVIL WITCH DOCTOR
DICK VAN BUREN JOHN CELARDO

Джім Біґґім підбіг наперед і перешкодив королеві пігмеїв розпачливо проколоти списом...

А тоді швидко вирвав зброю з руки Віри і швидко позбувся злощого знахура.